

Pályázati ajánló

R 2017

B

NA 2494/2006

Vörs a Balaton déli partján Balatonszentgyörgytől alig 4 km-re fekszik. A falu egykor a Balaton vízébe benyúló félszigeten, a Mária-asszony-szigetnek nevezett földnyelven épült fel. A falu népe a mai területre a 18. század elején költözött. Az egyutcás falu lakóinak száma folyamatosan gyarapodott, így a 18. század végére új utcát kellett nyitni.

Ebben az utcában található a tájház, melyből utolsó lakója 1971-ben költözött ki. Az idők folyamán rossz állapotba került házat az Országos Természet- és Környezetvédelmi Hivatal vásárolta meg és állította helyre.

A 18. század végén, 19. század elején épült talpas-favázas lakóépület (biztos adatok nincsenek) az 1902-es átépítésig a hagyományos füstökonyhás háztípust képviselte hármas tagolódásával. A 20. század eleji átalakítás a kamrát érintette oly módon, hogy az északi fal mentén a helyiség hosszában leválasztottak egy keskenyebb kamararészt, melynek a bejáratát a konyhába tették, a fennmaradt részből pedig lakószobát alakítottak ki. Az épület felújítása során a szakemberek ezt az alaprajzi elrendezést hagyták meg, így a ház ma is négy helyiségből áll elő- és oldaltornáccal.

A tájház berendezését 1978-ban a falu lakói adták össze, kialakítva az első szobából a tisztaszobát. A füstökonyha továbbra is megőrizte eredeti rendeltetését a nagyméretű kemencével. A kamra berendezése sem változott, továbbra is itt kapott helyet a lisztesláda, a kenyértartó polc, a káposztáshordó és ide kerültek a ház körül használt apróbb szerszámok. A hátsó lakószobát már nem rendezték be eredeti bútorokkal, hanem itt a Kis-Balaton élővilágát bemutató kiállítás kapott helyet.

A ház végében álló téglalapozású, vályogfalú istálló és pajta a 19. század végén, 20. század elején épült. A pajtában 2005 nyaráig azoknak a halászeszközöknek a bemutatója volt, melyeket a Kis-Balaton egykori halászai használtak.

A lakóház és berendezése jelentős megyénk néprajzi értékeinek sorában, melynek fenntartója a Balaton Nemzeti Park Igazgatósága.

A tájház pusztán kiállításként való működtetésén szeretnék a fenntartók változtatni, ezért 2005-ben felvették a kapcsolatot a Tájházszövetséggel és a Marcali Városi Múzeum munkatársaival.

Az épületegyüttes jelenleg nem alkalmas egyének és csoportok kiállításnézésen túli fogadására, mivel nem rendelkezik az ehhez szükséges infrastruktúrával.

E feltételek megteremtése után fontosnak tartják, hogy a közeljövőben étellel teli parasztház fogadja a helyieket és a településre látogató idegeneket.

R 2017

NA 2494/2006

zs

A vörsi tájház működtetője különleges helyzetét szeretné kihasználni szakmai programjainak összeállításakor. Nagy hangsúlyt kíván fektetni a természeti és kulturális örökség- ezen belül a népi kultúra- összehangolására. A tájház befogadója lesz 2006-tól „A Föld Napja”, rendezvénynek, mely természetismereti vetélkedőre, kézműves bemutatóra és foglalkozásra invitálja a környező falvak iskoláit. A hely- és népismereti órák rendszeresítése szintén ennek a korosztálynak az ismereteit kívánja gyarapítani.

Vörs hagyományápoló és hagyományteremtő település. Ezt misem bizonyítja jobban, mint a – több évtizede folyó betlehemépítés szokása. A jeles napokhoz, naptári ünnepekhez kapcsolódó népszokások még az 1960-as évek elején éltek a faluban, aztán feledésbe merültek pl.-a farsangi alakoskodás, aprószenteki korbácsolás a háromkirályjárás, húsvéti játszó stb. Ezek felelevenítése az idősebb generáció bevonásával a közösségi szellem és a nemzedékek közötti kapcsolatok erősítését eredményezhetik.

Borsi Balázs József 1965-ben igen gazdag játék anyagot gyűjtött össze a „Balatonsarokban”, Vörsön. Ezeknek az elsősorban ügyességet kívánó sportjátékoknak pl. méta a tájház udvarán történő felelevenítése nemcsak a gyerekeknek, hanem a felnőtteknek is kikapcsolódási lehetőséget kínálnának.

A Nemzeti Park fiatal szakembergárdája által tervezett programok a **Vörsi Tájházat** az eddiginél magasabb szinten kívánják bekapcsolni a kulturális turizmusba, melynek aktív részesei lehetnek a helyben és a térségben lakó emberek.

Az infrastruktúra fejlesztéséhez, a programok megvalósulásához pályázati úton kívánják a szükséges forrásokat előteremteni, ezért a **Magyarországi Tájházak Szövetsége támogatja a** NKÖM Tengertánc pályázati kiírására a Balatoni Nemzeti Park Igazgatóság által benyújtott pályázatot.

Kaposvár, 2006. január 22.

Kapitány Orsolya

